

**Vedelgaasi seadmed ja lisavarustus
Vedelgaasi balloonide kontrolliprotseduurid
enne ja pärast täitmist ning täitmise ajal**

**LPG equipment and accessories
Procedure for checking LPG cylinders before,
during and after filling**

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard:

- on Euroopa standardi EN 1439:2008 "LPG equipment and accessories – Procedure for checking LPG cylinders before, during and after filling" ingliskeelse teksti identne tõlge eesti keelde ning tõlgendamise erimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest,
- omab sama staatust, mis jõustumisteate meetodil vastuvõetud originaalversioon,
- on kinnitatud Eesti Standardikeskuse 14.07.2009 käskkirjaga nr 119,
- jõustub sellekohase teate avaldamisel EVS Teataja 2009. aasta augustikuu numbris.

Standardi tõlke koostamistepaneku esitas Eesti Gaasiliit, standardi tõlkimist korraldas Eesti Standardikeskus, standardi koostamist rahastasid Eesti Gaasiliit ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Euroopa standardimisorganisatsioonide poolt rahvuslikele liikmetele Euroopa standardi EN 1439:2008 teksti kätte saadavaks tegemise kuupäev on 2008-02-27.

Date of Availability of the European Standard EN 1439:2008 is 2008-02-27.

Käesolev standard on eestikeelne [et] versioon Euroopa standardist EN 1439:2008. Teksti tõlke avaldas Eesti Standardikeskus ja see omab sama staatust ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 1439:2008. It was translated by Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.

ICS 23.020.30 Surveanumad, gaasiballoonid
Võtmesõnad: balloonid, kontrolli protseduur, vedelgaasid
Hinnagrupp P

Standardite reprodutseerimis- ja levitamiseõigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse poolt antud kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, palun võtke ühendust Eesti Standardikeskusega:
Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; www.evs.ee; Telefon: 605 5050; E-post: info@evs.ee

English Version

LPG equipment and accessories - Procedure for checking LPG cylinders before, during and after filling

Equipements pour GPL et leurs accessoires - Procédure de
vérification des bouteilles transportables et rechargeables
pour GPL avant, pendant et après le remplissage

Flüssiggas-Geräte und Ausrüstungsteile - Kontrollverfahren
für ortsbewegliche, wiederbefüllbare Flaschen für
Flüssiggas (LPG) vor, während und nach dem Füllen

This European Standard was approved by CEN on 6 January 2008.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: rue de Stassart, 36 B-1050 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	3
SISSEJUHATUS.....	3
1 KÄSITLUSALA.....	4
2 NORMIVIITED	4
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	5
4 BALLOONIDE SORTEERIMINE ENNE TÄITMIST	6
4.1 Üldist.....	6
4.2 Täitmiseks sobivad ballooned.....	6
4.3 Ballooned perioodiliseks kontrolliks	7
4.4 Täiendavat hindamist vajavad ballooned.....	7
5 BALLOONIDE ÜMBERHINDAMINE	7
6 TÄITMISE TINGIMUSED.....	7
6.1 Ohutu täitmise kogus	7
6.2 Ohutu täitesegu ja selle kvaliteet.....	7
6.3 Täiteseadmete täpsus	7
6.4 Täitmise meetodid	8
7 KONTROLLIMISED PÄRAST TÄITMIST	8
7.1 Täidetud mahu kontroll	8
7.2 Üle-/alaltäidetud balloonide puhul vajalikud toimingud	8
7.3 Lõppkontroll	8
Lisa A (normlisa) Erinõuded terasest keevitatud või joodetud vedelgaasi balloonidele	9
Lisa B (normlisa) Erinõuded standardile EN 14140 või muule samaväärsele standardile vastavast terasest keevitatud vedelgaasiballoonidele	11
B.1 Üldist.....	11
B.2 Väljapraakimise kriteeriumi määratlemine süsinikterasest balloonidele.....	11
B.3 Väljapraakimise kriteerium roostevabast terasest balloonidele.....	12
Lisa C (normlisa) Erinõuded alumiiniumist keevitatud vedelgaasi balloonidele	15
Lisa D (normlisa) Erinõuded komposiitmaterjalist balloonidele	17
D.1 Väljapraakimise kriteeriumi määratlemine	17
D.1.1 Üldist.....	17
D.1.2 Protseduur	17
D.2 Näited väljapraakimise kriteeriumitest	19
Lisa E (normlisa) Ohutu täitmise tingimused	24
Lisa F (teatmelisa) Enne täitmist, täitmise ajal ja pärast täitmist teostatavate kontrollide protseduuriskeem	25
Lisa G (teatmelisa) Perioodilise kontrolli protseduur spetsiaalse konstruktsiooniga kaitsstud balloonile.....	26
G.1 Rakendusala ja ballooni kirjeldus	26
G.2 Täitmiseks sobivad ballooned.....	26
G.3 Ballooned perioodiliseks kontrolliks	26
G.4 Ballooned, mis vajavad täiendavat hindamist.....	26
G.5 Balloonide ümberhindamine	26
Kasutatud kirjandus	28

EESSÕNA

Käesoleva dokumendi (EN 1439:2008) on ette valmistanud Tehniline Komitee CEN/TC 286 "Vedelgaasi seadmed ja tarvikud", mille sekretariaati haldab NSAI (National Standards Authority of Ireland).

Käesolevale Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2008. a augustiks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2008. a augustiks.

Tähelepanu tuleb pöörata võimalusele, et mõned käesoleva dokumendi elemendid võivad alluda patendiõigustele. CEN-i [ja/või CENELEC-i] ei tohi pidada vastutavaks ühe või kõigi nende patendiõiguste tuvastamises.

Käesolev standard on välja antud viitamiseks RID-is (Ohtlike veoste rahvusvahelise raudteeveo määrustik) ja/või ADR-i (Ohtlike veoste rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkuleppe) tehnilistes lisades. Seetõttu normiviidetes nimetatud Euroopa standardid, mis katavad RID/ADR põhilisi nõudeid, ja millele ei ole viidatud käesolevas Euroopa standardis, on kohustuslikud ainult siis, kui nendele Euroopa standarditele on viidatud RID-is või ADR-i tehnilistes lisades.

Põhilised muudatused käesolevas versioonis võrreldes 2005 aasta versiooniga seisnevad selles, et käesolev versioon seob standardid EN 1439:2005, EN 14763:2005, EN 14794:2005 ja EN 14913:2005 üheks standardiks.

Käesolev Euroopa standard asendab standardid EN 1439:2005, EN 14763:2005, EN 14794:2005 ja EN 14913:2005.

CEN/CENELECi sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari ja Ühendkuningriik.

SISSEJUHATUS

Käesolev Euroopa standard käsitleb aineid ja toiminguid, mis võivad olla kahjulikud tervisele, kui ei rakendata vastavaid ettevaatusabinõusid. Standard käsitleb ainult tehnilist sobivust ja ei vabasta kasutajat üheski etapis tervise ja ohutusega seotud seaduslikest kohustustest.

Käesoleva Euroopa standardi koostamisel on eeldatud, et selle sätteid rakendab piisavate oskuste ja kogemustega personal. On eeldatud, et otsuste tegemise vajaduse korral teevad neid selleks vastavalt koolitatud pädevad isikud.

Käesolev standard on kombinatsioon standardist EN 1439:2005 koos standarditega EN 14763:2005, EN 14794:2005 ja EN 14913:2005.

1 KÄSITLUSALA

Käesolev Euroopa standard määratleb toimingud, mida tuleb rakendada transporditavate korduvtäidetavate vedelgaasi balloone kontrollimisel enne täitmist, täitmise ajal ja pärast täitmist.

Käesolev Euroopa standard rakendub transporditavatele korduvtäidetavatele vedelgaasi balloonidele, mille vee mahutavus on 0,5 l kuni 150 l kaasa arvatud. Käesolev standard ei rakendu sõidukitesse püsivalt paigaldatud balloonidele või jaamade ja täiteseadmetele.

Käesolev standard on rakendatav järgmistele balloonidele:

- terasest keevitatud või joodetud vedelgaasi balloonidele, millele on määratud minimaalne seinapaksus (vaata EN 1442 ja EN 12807 või muu sama väärne standard);
- terasest keevitatud vedelgaasi balloonidele millele ei ole määratud minimaalne seinapaksus (vaata EN 14140:2003+A1 või muu sama väärne standard);
- alumiiniumist keevitatud vedelgaasi balloonidele (vaata EN 13110 või muu samaväärne standard);
- komposiitmaterjalist vedelgaasi balloonidele (vaata EN 14427 või muu samaväärne standard).

Erinõuded eritüüpi balloonidele on toodud lisas A, lisas B, lisas C ja lisas D.

MÄRKUS Väljapraakimise kriteeriumid spetsiaalset tüüpi kaitstud balloonile on toodu lisas G.

Käesolev standard on ettenähtud rakendamiseks balloonidele, mis vastavad RID/ADR (kaasa arvatud "pi" märgistatud balloonid) nõuetele ja samuti olemasolevatele RID/ADR nõuetele mittevastavatele balloonidele.

2 NORMIVIITED

Järgmised dokumendid on vältimatult vajalikud käesoleva standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EN 1440 LPG equipment and accessories – Periodic inspection of transportable refillable LPG cylinders

EN 10028-7 Flat products made of steels for pressure purposes – Part 7: Stainless steels

EN 12816 Transportable refillable steel and aluminium LPG cylinders – Disposal

EN 13952 LPG cylinders – Filling procedures

EN 14140, Transportable refillable welded steel cylinders for Liquefied Petroleum Gas (LPG) – Alternative design and construction

EN 14427:2004 Transportable refillable fully wrapped composite cylinders for Liquefied Petroleum Gases (LPG) – Design and Construction

EN 14894 LPG Equipment and accessories – Cylinder and drum marking